

mindre konsekvent at opstille krav om, at ægtefællen skal have været til stede under vejledningen.

Med hensyn til spørgsmålet om værgens tilstedeværelse skal det fremhæves, at det i tilfælde, hvor den, på hvem indgrebet ønskes foretaget, på grund af sindssygdom, åndssvaghed eller af andre grunde varigt er ude af stand til at forstå betydningen af indgrebet eller behandlingen, er en særligt beskikket værge, der efter § 9, stk. 1, 2. pkt., skal fremsætte begæringen. Det er i disse tilfælde værgen, der er ansøger, og vejledning efter § 10 skal derfor meddeles værgen.

Hvis ansøgeren er umyndig, sindssyg eller åndssvag, eller hvis det i øvrigt på grund af ansøgerens psykiske tilstand, herunder svag begavelse, findes betænkeligt, at han på egen hånd fremsætter begæring, skal begæringen efter § 9, stk. 2, tiltrædes af værgen, eventuelt en dertil beskikket særlig værge. I disse tilfælde er ansøgeren ikke som nævnt i § 9, stk. 1, ude af stand til at forstå indgrebets betydning, og det er derfor ikke fundet påkrævet i forslaget udtrykkeligt at foreskrive, at også værgen skal modtage vejledning efter § 10.

Det vil imidlertid være helt naturligt, at også værgen i disse tilfælde modtager den nævnte vejledning, og hvis udvalget måtte ønske dette præciseret i lovteksten, har justitsministeriet ikke noget at indvende herimod. Dette vil kunne ske ved efter ordet „ansøgeren“ at indsætte: „og i de tilfælde, der nævnes i § 9, stk. 2, tillige værgen“.

Spørgsmål 4.

Vil det være rimeligt i alle tilfælde at pålægge overlægen at give kvinden besked om, at det i § 2, stk. 2, omhandlede indgreb agtes foretaget?

Svar af 17. februar 1967:

Efter forslaget § 2, stk. 2, kan sterilisation af en kvinde foretages uden tilladelse, når forhold af udelukkende eller dog ganske overvejende lægelig karakter nødvendiggør forebyggelse af svangerskab for at afværge fare for hendes liv eller for alvorlig og varig forringelse af hendes helbred. Bestemmelse om sterilisation træffes i disse tilfælde af vedkommende overlæge.

Uden for forslaget falder efter § 1, stk. 2, indgreb og behandlinger, der i sig selv har til formål at helbrede legemlig sygdom, selv om de rent faktisk medfører sterilitet, f. eks. fordi de indebærer fjernelse af æggestokkene eller livmoderen. Foretagelse af sådanne indgreb må bedømmes ud fra samme synspunkter, som anlægges ved alle andre operationer, og forudsætter som andre operationer, at patienten efter at være gjort bekendt med indgrebet og dets følger giver sit samtykke, hvis han efter forholdene i det enkelte tilfælde er i stand hertil.

Da de sterilisationer, der omtales i forslagets § 2, stk. 2, på tilsvarende måde er nødvendige for at afværge livsfare eller varig, alvorlig helbredsforringelse, må det efter justitsministeriets opfattelse anses for rigtigst, at også disse indgreb bedømmes ud fra samme betragtninger som andre operationer, og det vil derfor ikke være rigtigt i loven udtrykkeligt at foreskrive underretningspligt, hvor sterilisation er nødvendig på grund af en hjertelidelse, i modsætning til tilfælde, hvor operationer, der er nødvendige på grund af sygdomme i æggestokke eller livmoderen, medfører sterilitet.

Spørgsmål 5.

Ministerens vurdering af en bestemmelse, hvorefter ansøgeren skal gøres bekendt med rekursmuligheden efter § 3, stk. 4, udbedes.

Svar af 17. februar 1967.

Spørgsmålet om, hvorvidt der i almindelighed i administrative afgørelser bør gives ansøgere og klagere oplysning om rekursadgang og om adgangen til at indbringe afgørelsen for domstolene, er for tiden genstand for overvejelse i justitsministeriets udvalg vedrørende begrundelse af forvaltningsafgørelser.

Under hensyn hertil finder man ikke, at der i det foreliggende lovforslag bør indsættes en bestemmelse af det i spørgsmålet skitserede indhold.

I betragtning af, at det ikke uden videre kan være klart for ansøgere, at klage kan ske til justitsministeriet, bør der imidlertid efter ministeriets opfattelse gives ansøgere, hvis ansøgning om tilladelse til sterilisation afslås, oplysning herom, og en sådan oplysningspligt vil derfor blive fastsat i de